

Куліков О.П., к.ю.н.,
Майстро Д.М., аспірантка,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна

УМОВИ ПЕРЕВЕЗЕННЯ ТВАРИН АВІАЦІЙНИМ ТРАНСПОРТОМ: КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВИЙ АСПЕКТ

В розділі XI «Кримінальні правопорушення проти безпеки руху та експлуатації транспорту» Кримінального кодексу України (далі – КК України) не зазначається відповідальність за порушення правил перевезення тварин не належним чином, яке спричинило каліцтво чи загибель тварин. І тому питання, що пов'язане з транспортуванням тварин безпечним шляхом, набуває актуальності не тільки через умови транспортування самих тварин авіаційним транспортом, а й через встановлення відповідальності за порушення вказаних умов.

Вітчизняне законодавство має низку нормативно-правових актів щодо правил та стандартів перевезення тварин, а саме:

Закон України «Про ветеринарну медицину» 1992 р.;

Конвенція про міжнародні автомобільні перевезення пасажирів і багажу 1997 р.;

Закон України «Про захист населення від інфекційних хвороб» 2000 р.;

Закон України «Про захист тварин від жорстокого поводження» 2006 р.;

Наказ Мінтрансв'язку України від 27.12.2006 р. № 1196 «Про затвердження Правил перевезення пасажирів, багажу, вантажобагажу та пошти залізничним транспортом України»;

Постанова Кабінету Міністрів України від 16.11.2011 р. № 1402 «Про затвердження Правил транспортування тварин»;

Наказ Державної авіаційної служби України від 26.11.2018 р. № 1239 «Про затвердження Авіаційних правил України «Правила повітряних перевезень та обслуговування пасажирів і багажу» [1, с. 217].

Наприклад, правила, що застосовуються для перевезення, ввезення або вивезення тварин (собак, котів, птахів, екзотичних та інших тварин) між державами-членами Європейського Співтовариства були уніфіковані. Ця європейська регламентація (Постанова 998/2003/СЕ) вступила в дію з 1 жовтня 2004 року. Починаючи з цієї дати щодо будь-якої тварини, яка перетинає

кордон Європейського Союзу та інших держав, необхідно дотримуватися певних вимог [2].

Такі умови є стандартні для більшості авіаційних компаній, наприклад дозволяється перевозити лише собак та котів у салоні літака – до 10 кг (з контейнером), як зареєстрований багаж – до 75 кг (з контейнером). Тварини можуть подорожувати лише у супроводі повнолітніх пасажирів за попереднім погодженням з компанією-перевізником. Авіаційні компанії не несуть відповідальність у випадку відмови у вивезенні, ввезенні або транзиті тварин.

Перевезення можливе за умови, що пасажир бере на себе повну відповідальність за тварину. Перевезення тварин регулюється вимогами державних органів країни вивозу, ввозу та транзиту. Для перевезення власник тварини повинен забезпечити наявність відповідних документів:

- дозвіл на вивіз, ввезення або транзит тварини для відповідної країни;

- дійсну медичну довідку, свідоцтво про вакцинацію та інші документи по дотриманню санітарних і карантинних правил у країнах вивозу, ввозу або транзиту.

Як зазначає О.М. Миронець, зростання популярності повітряних перевезень спричиняє збільшення кількості авіаперевезень домашніх тварин. Їхнє транспортування вимагає особливого порядку, що зумовлене необхідністю забезпечення комфортного перевезення пасажирів при дотриманні норм гуманності стосовно і тварин. Це не повинно порушувати нормальну роботу авіаперсоналу, що, своєю чергою, лише збільшує актуальність правового регулювання цього питання [3, с. 273].

Розробка вітчизняних нормативно-правових актів та впровадження міжнародно-правових актів у сфері перевезення тварин будь-яким видом транспорту є тривалим процесом. Як пише Н.І. Зубченко, лише невелика кількість держав послідовно вдосконалює власне законодавство у сфері забезпечення добробуту тварин та їхнього захисту від жорстокого поводження, а також бажає співпрацювати з іншими державами у зазначеній сфері. Актуальною є розробка Міжнародною асоціацією повітряного транспорту єдиного стандарту щодо перевезення тварин авіатранспортом, що буде поштовхом для кардинальних змін у вітчизняному законодавстві для поліпшення перевезення тварин та їхньої безпеки під час польоту, а також включення до КК України норми щодо відповідальності за неналежне перевезення тварин, що спричинило каліцтво або їхню загибель. Співпраця з іншими

державами та міжнародними зоозахисними організаціями щодо запобігання жорстокому поводженню з тваринами надасть можливість мінімізувати страждання тварин.

Література

1. Майстро Д.М. Міжнародно-правове регулювання перевезень тварин авіаційним транспортом. *АЕРО-2020. Повітряне і космічне право*: матеріали Всеукр. конф. молодих учених і студентів, м. Київ, Нац. авіаційний ун-т, 20 лист. 2020 р. Т. 1. Тернопіль: Вектор. С. 216-219.

2. Про правила перевезення тварин. Посольство України в Республці Кіпр: веб-сайт. URL: <https://cyprus.mfa.gov.ua/konsulski-pitannya/poradi-podorozhuuchim/pro-pravila-perevezennya-tvarin>

3. Миронець О.М., Атаманчук Т.Р. Правове регулювання авіаперевезення домашніх тварин. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2020. № 1. С. 273-275.

УДК 343.346.2(043.2)

Лисько Т.Д., к.ю.н.,
Клімук О.О., здобувач вищої освіти
першого (бакалаврського) рівня,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна

КРИМІНАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПРАВОПОРУШЕННЯ У ТРАНСПОРТНІЙ СФЕРІ

На сьогоднішній день значно посилюється роль транспорту, стрімко зростає його значення в суспільстві. Протидія кримінальним правопорушенням у транспортній сфері та їх запобігання певною мірою впливають на охорону життя та здоров'я особи, власності та на інші охоронювані Конституцією України, законами та міжнародно-правовими актами права і свободи.

Кримінальні правопорушення проти безпеки дорожнього руху та експлуатації транспорту залишаються одними з найбільш поширених діянь як в загальній структурі злочинності, так і серед кримінальних правопорушень, що вчиняються через необережність. Кожні 42 хвилини одна людина стає жертвою кримінального правопорушення, передбаченого ст. 286 КК України. Кількість загиблих і травмованих від цих кримінальних правопорушень досить значна, а матеріальні збитки занадто великі, тому залишається нагальна потреба в дослідженні явищ детермінації та в розробленні ефективних заходів запобігання кримінальним правопорушенням проти безпеки руху та експлуатації транспорту [1, с. 180].